

This Question Paper contains 16 printed pages.
(Part - A & Part - B)

Sl.No. 0900087

129(G)
(MARCH, 2019)
SCIENCE STREAM
(CLASS - XII)

પ્રશ્ન પેપરનો સેટ નંબર જેની સામેનું વર્તુળ OMR શીટમાં ઘટ્ટ કરવાનું રહે છે.

Set No. of Question Paper, circle against which is to be darken in OMR sheet.

09

Part - A : Time : 1 Hour / Marks : 50

Part - B : Time : 2 Hours / Marks : 50

(Part - A)

Time : 1 Hour]

[Maximum Marks : 50

સૂચનાઓ :

- 1) આ પ્રશ્નપત્રના ભાગ - A માં હેતુલક્ષી પ્રકારના 50 પ્રશ્નો છે. બધાજ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
- 2) પ્રશ્નોની ક્રમ સંખ્યા 1 થી 50 છે અને દરેક પ્રશ્નનો ગુણ 1 છે.
- 3) કાળજીપૂર્વક દરેક પ્રશ્નનો અભ્યાસ કરી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરવો.
- 4) આપને અલગથી આપેલ OMR પત્રકમાં જે તે પ્રશ્ન નંબર સામે (A) O, (B) O, (C) O, (D) O આપેલા છે. તે પ્રશ્નનો જે જવાબ સાચો હોય તેના વિકલ્પ પરના વર્તુળને પેનથી પૂર્ણ ઘટ્ટ ● કરવાનું રહેશે.
- 5) પ્રશ્નપત્રકની ઉપરની જમણી બાજુમાં આપેલા પ્રશ્નપત્રક સેટ નં. ને OMR પત્રકમાં આપેલી જગ્યામાં લખવાનું રહેશે.

1) भवपोतसमं किम्?

- (A) पादयुगम्
- (B) मुखम्
- (C) नेत्रम्
- (D) हस्तयुगलम्

2) यदि त्वं शूली असि तर्हि मृगया।

- (A) वनम्
- (B) भिषजम्
- (C) विषाणम्
- (D) नीलकण्ठम्

- 3) જીવનનું પ્રથમ સુખ કયું છે ?
- (A) આહાર
(B) વ્યાયામ
(C) સ્વાસ્થ્ય
(D) ધનસંપત્તિ
- 4) વિટપી - શબ્દનો ગુજરાતી અર્થ જણાવો.
- (A) વૃક્ષ
(B) વન
(C) વેલ
(D) પુષ્પ
- 5) જનસ્થાન છોડીને રામ ક્યાં ગયા હતા ?
- (A) ચિત્રકૂટ
(B) અયોધ્યા
(C) કિષ્કિંધા
(D) લંકા
- 6) દામ્યત - શબ્દનો શો અર્થ થાય છે ?
- (A) દાન કરો
(B) દ્વેષ કરો
(C) દમન કરો
(D) સંગ્રહ કરો

- 7) निवासान् के रचयन्ति?
- (A) कृषकाः
 (B) निर्मातारः
 (C) भिषजः
 (D) वैज्ञानिकाः
- 8) महापङ्के निमग्नः कः पलायितुम् अक्षमः?
- (A) पथिकः
 (B) व्याघ्रः
 (C) काकः
 (D) कूर्मः
- 9) वैदिकस्य विवाहविधेः आत्मा कः?
- (A) प्रदक्षिणा
 (B) सप्तपदी
 (C) समानं सहभागित्वम्
 (D) सर्वप्राणिनां मित्रता
- 10) पुत्तलिकानां मूल्यं कीदृशम् आसीत्?
- (A) न्यूनम्
 (B) समानम्
 (C) भिन्नं भिन्नम्
 (D) अनिश्चितम्

11) कुम्भीलकः लोष्ठकैः कं ताडयति ?

- (A) विदूषकम्
- (B) चेटम्
- (C) नायकम्
- (D) पारावतम्

12) महर्षिं दधानं दनुं मृत्यु कया द्विपसे थयुं હતું ?

- (A) नवरात्रि
- (B) द्विवाणी
- (C) विजयादशमी
- (D) शिवरात्रि

13) आश्रमवर्णनम् - પાઠ કર્ષ કૃતિમાંથી તેવામાં આવેલ છે ?

- (A) कादम्बरी
- (B) हर्षचरितम्
- (C) मृच्छकटिकम्
- (D) रघुवंशम्

14) 'જે પોતાના વ્યાપારમાં જોડાય તે કોઈપણ દુર્ઘટનાનો શિકાર બનતો નથી' તેવું કયા ન્યાયમાં જણાવ્યું છે ?

- (A) जलमन्थनन्यायः
- (B) उषरवृष्टिन्यायः
- (C) नदीसमुद्रन्यायः
- (D) अव्यापार-व्यापारन्यायः

15) 'कः स्वर्धूनि विवेकस्ते पापिनो नयसे दिवम्' - भां कथो अलंकार छे ?

- (A) विरोधः
- (B) श्लेषः
- (C) अर्थान्तरन्यासः
- (D) व्याजस्तुतिः

16) शब्देषु सत्सु अपि किं निःशब्दम्?

- (A) कविः
- (B) मनुष्यः
- (C) वाचकः
- (D) पुस्तकम्

17) मुद्रा नाम

- (A) भाररहिता
- (B) वर्धताम्
- (C) भारसहिता
- (D) धनं प्रोक्तम्

18) तनूनाम् धेहि ।

- (A) अरिष्टिम्
- (B) चित्तिम्
- (C) स्वाद्यानम्
- (D) सुभगत्वम्

19) धन संपत्तिमां उत्तम शुं छे ?

- (A) शास्त्र
- (B) ज्ञान
- (C) शस्त्र
- (D) सुवर्ण

20) देवराजप्रणुता का ?

- (A) उमा
- (B) शारदा
- (C) पार्वती
- (D) माता

21) उपकुर्वन्ति जीवेभ्यः

- (A) भगवान्
- (B) तन्तुवायाः
- (C) कृषकाः
- (D) साधवः

22) यति शीर्षाणि तति

- (A) वेदनाः
- (B) नागाः
- (C) सुखानि
- (D) शीर्षाणि

23) 'त भ ज ज गा गा' - कया छंदनुं बंधारण छे ?

- (A) वंशस्थः
- (B) वसन्ततिलका
- (C) शिखरिणी
- (D) आर्या

24) नीचेनामांथी क्युं वेदनुं अंग छे ?

- (A) कल्प
- (B) ऋग्वेद
- (C) उपनिषद्
- (D) मनुस्मृति

25) शोकना श्लोकत्वने पामवानी घटना कया ग्रंथनी रचनानुं प्रेरणास्थान छे ?

- (A) रामायण
- (B) महाभारत
- (C) श्रीमद् भगवद्गीता
- (D) भागवत पुराण

26) शिशुपालवधम् महाकाव्यमां कया पर्वतनुं सुंदर वर्णन थयुं छे ?

- (A) शत्रुंजय
- (B) हिमालय
- (C) गिरनार
- (D) रामगिरि

- 27) कीदृशी स्वच्छता ?
- (A) परकीया
 - (B) स्वाभाविकी
 - (C) मध्यमा
 - (D) अस्वाभाविकी
- 28) दत्त इत्युपदेशः कस्मै प्रदत्तः ?
- (A) दानवाय
 - (B) मनुष्याय
 - (C) सर्वजनाय
 - (D) देवाय
- 29) रावणेन किम् उपाश्रित्य सीता हता ?
- (A) मायाम्
 - (B) बलम्
 - (C) शापम्
 - (D) मोहम्
- 30) कुतः विनीतानां लज्जा वा कृतचेतसाम् ?
- (A) शोकः
 - (B) मोहः
 - (C) बोधः
 - (D) क्रोधः

- 31) पुत्तलिकानां परीक्षार्थं किं करणं प्रयुक्तम् ?
- (A) अग्निः
 (B) सूत्रम्
 (C) दण्डः
 (D) शलाका
- 32) मृच्छकटिकम् - नाटकमां नायक-नायिकानुं नाम शुं छे ?
- (A) चारुदत्त-उर्वशी
 (B) शर्विलक-मदनिका
 (C) चारुदत्त-वसंतसेना
 (D) पुरुरवा-वसंतसेना
- 33) महाकवि आशु कया राज्ञाना आश्रित कवि हता ?
- (A) श्रीहर्ष
 (B) हर्षवर्धन
 (C) लोभ
 (D) विक्रमादित्य
- 34) पञ्चसिद्धान्तिका - ग्रंथनी रचना कया विद्वाने करी छे ?
- (A) वराहमिहिर
 (B) पृथुयशस्
 (C) वाग्भट्ट
 (D) माधवकर

- 35) अष्टाङ्गहृदयम् ग्रंथना रचयिता कोऽयं ?
- (A) भावप्रकाश (B) वाग्भट्ट
(C) पाणिनि (D) धन्वंतरि
- 36) यक्ष-युधिष्ठिर संवाद - महाभारतना कया पर्वभांशी लेवाभां आवेल छे ?
- (A) वनपर्व (B) भीष्मपर्व
(C) शल्यपर्व (D) शांतिपर्व
- 37) चन्द्रचूडः शब्दनो शो अर्थ थाय छे ?
- (A) सूर्य (B) चंद्र
(C) शिव (D) विष्णु
- 38) ज्येष्ठ प्रहलनुं मस्तक कोने कहुं छे ?
- (A) उदरम् (B) अन्तरीक्षम्
(C) दिवम् (D) सूर्यः
- 39) तृतीयायाः पुत्तलिकायाः मूल्यं आसीत् ?
- (A) सहस्ररुप्यकम् (B) शतरुप्यकम्
(C) लक्षरुप्यकम् (D) रुप्यकमात्रम्
- 40) नृत्यपक्षपातः केषाम् आसीत् ?
- (A) कृकवाकूनाम् (B) शिखण्डिनाम्
(C) कोकिलानाम् (D) भुजङ्गानाम्

- 41) ઊભી રેખા (|) કયા સ્વરનું સૂચન કરે છે ?
- (A) અનુદાત્ત (B) ઉદાત્ત
(C) સ્વરિત (D) પૂર્ણવિરામ
- 42) નીચે દર્શાવેલ શબ્દમાંથી ચન્દ્ર: શબ્દનો પર્યાયવાચી કયો છે ?
- (A) ચન્દ્રચૂડ: (B) દિનકર:
(C) નિશાકર: (D) અમ્બોધર:
- 43) કા પરિતુષ્ટા યાસ્યતિ ?
- (A) ચેટી (B) અલ્પમૂલ્યા
(C) વસન્તસેના (D) રત્નાવલી
- 44) 'નમો નમ:' - ઇત્યસ્ય અનન્તરં ગુરુ: કિં વદતિ ?
- (A) સુખિન: ભવતુ (B) કલ્યાણં ભવતુ
(C) વર્ધતામ્ (D) નમો નમ:
- 45) 'પ્રણામાંજલિ' મંત્રમાં કયા અલંકારનો ઉપયોગ થયો છે ?
- (A) ઉત્પ્રેક્ષા (B) રૂપક
(C) ઉપમા (D) વ્યતિરેક
- 46) દ દ દ ઇતિ - પાઠ કયા ઉપનિષદમાંથી લેવામાં આવેલ છે ?
- (A) છાંદોગ્ય (B) તૈત્તરેય
(C) બૃહદારણ્યકં (D) ઈશાવાસ્ય

47) कृपणः शब्दनो विरोधी शब्द ऋणावो.

- (A) शत्रुः
- (B) द्वेषः
- (C) उदारः
- (D) क्षरम्

48) मानवस्य मनः कीदृशं वर्तते?

- (A) हृत्प्रतिष्ठम्
- (B) श्रेष्ठम्
- (C) शुभम्
- (D) अशुभम्

49) लक्ष्मीपतेः लक्ष्म किम्?

- (A) क्षमा
- (B) शमः
- (C) कार्मुकः
- (D) जटा

50) किंस्वित् प्रवसने मित्रम्?

- (A) भार्या
- (B) भिषक्
- (C) सार्थः
- (D) दानम्

129 (G)

(MARCH, 2019)
SCIENCE STREAM
(CLASS - XII)
(Part - B)

Time : 2 Hours]

[Maximum Marks : 50

सूचनाओ :

- 1) स्पष्ट वंयाय तेवुं हस्तलेभन ञणववुं.
- 2) आ प्रश्नपत्रना भाग-B मां यार विभाग छे अने कुल 1 थी 21 प्रश्नो आपेला छे.
- 3) अधाज प्रश्नो इरजियात छे. आंतरिक विकल्पो आपेला छे.
- 4) प्रश्ननी जभाषी भाषुना अंक तेना गुण दशावे छे.
- 5) नवो विभाग नवा पाना पर लभवो.
- 6) प्रश्नोना जवाब कभमां लभवा.

विभाग - A

* अधोलिखितस्य गद्य खण्डस्य अनुवादं कुरुत। [4]

1) यजमानः- अनुक्रमेण प्रचलने किं प्रयोजनम् ।

पुरोहितः- एवं हि मन्यते यत् गृहस्थाश्रमस्य नानाविधानि कार्याणि सुशीलायाः सौजन्यशालिन्याः धर्मपत्न्याः मार्गदर्शने सम्पन्नानि भवन्ति । अतः एतादृशे क्रमे तेषु तेषु कार्येषु कन्यायाः नेतृत्वं स्यात्, वरश्च तस्याः अनुकरणं कुर्यात् - इत्येवं कर्तव्यमेकं सूचितं भवति । जीवनस्य परार्धे पुरुषस्य मार्गदर्शनमपेक्षितं भवति ।

अथवा

नृपः उपस्थितेभ्यः राजसभासदस्येभ्यः पुत्तलिकानां मूल्यं तत्र च कारणं विज्ञापयितुं निवेदितवान् । नृपस्य निवेदनमनुसरन्तः बहवो विचक्षणाः समागत्य पुत्तलिकानां मूल्यभेदं तत्र च कारणं ज्ञातुं प्रयत्नं कृतवन्तः परं कोऽपि तत्र सफलो नाभवत् । ततोऽसौ नृपः तत्कार्यं मन्त्रिणे समर्पितवान् ।

* अधोलिखितम् अनुच्छेदं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि संस्कृत-भाषायां लिखत । [4]

- 2) महर्षिः दयानन्दस्य जन्म सौराष्ट्रदेशे टङ्कारानामके ग्रामे अभवत् । तस्य पिता करसन त्रिवेदी माता च अमृतबेन आसीत् । पिता बाल्यकाले तस्य मूलशङ्कर इति नामकरणम् अकरोत् । यौवनं प्राप्तस्य मूलशङ्करस्य विवाहार्थं तस्य पिता मतिम् अकरोत् । किन्तु पितुः इच्छा तस्मै नारोचत । सः शाश्वतस्य शिवस्य प्राप्त्यर्थं पितरं गृहं चात्यजत् ।

प्रश्नो :

- क) महर्षिदयानन्दस्य जन्म कुत्र अभवत् ?
 ख) महर्षिदयानन्दस्य पूर्वनाम किम् आसीत् ?
 ग) महर्षिदयानन्दस्य पितुः मातुः च नाम किम् आसीत् ?
 घ) महर्षिदयानन्दः किमर्थं गृहम् अत्यजत् ?

* अधोलिखितानां प्रश्नानाम् उत्तरं मातृभाषायां लिखत।

[4]

- 3) कागणनी मुद्रा शा भाटे अनिवार्य बनी छे ?
 4) डेकेथीअे राभनो वनवास डेम भाअ्यो હતો ?

વિભાગ - B

* अधोलिखितानां पद्यानां मातृभाषायाम् अनुवादं कुरुत।

[4]

- 5) मोधमत्रं विन्दते अप्रचेताः सत्यं ब्रवीमि वध इत् स तस्य ।
 नार्यमणं पुष्यति नो सखायं केवलाघो भवति केवलादी ॥

अथवा

एकभुक्तं सदारोग्यं द्विभुक्तं बलवर्धनम् ।
 त्रिभुक्तं च सदारोगं चतुर्भुक्तं तु मारकम् ॥
 हिताहारा मिताहारा अल्पाहाराश्च ये जनाः ।
 न तान् वैद्याश्चिकित्सन्ति आत्मनस्ते चिकित्सकाः ॥

* अधोलिखितानां प्रश्नानाम् उत्तरं मातृभाषायाम् लिखत।

[4]

- 6) યોગ્ય સમયે છોડી દેવાનો ગુણ કવિ કયા ગુરુમાં જુએ છે ?
 7) કોણ માત્ર નામને ધારણ કરે છે ?

* શ્લોકસ્ય પૂર્તિઃ વિધેયા।

[2]

- 8) યથાન્નં મધુસંયુક્તં।
 ભેષજં મહત્ ॥

* अर्थविस्तारं कुरुत ।

[2]

- 9) आविष्कारं नवं कृत्वा दुःखं परिहरन्ति ये ।
प्रेयो वैज्ञानिकाः सन्ति तस्मात् रूपं त एव मे ॥

विभाग - C

* समीक्षात्मिकां टिप्पणीं लिखत ।

[6]

- 10) पुत्तलिका परीक्षा - वार्ताभांथी भणतो बोध.
अथवा
भुद्रानी प्रतिकृति(नकल) ने अशक्य बनावतां सिद्धो.

- 11) ज्ञाननी प्राप्तिनां साधन तरीके गुरु.

* ससन्दर्भं स्पष्टीकरणं कुरुत।

[6]

- 12) कथं मारात्मके त्वयि विश्वासः ।

- 13) जटाधरः सञ्जुहुधीह पावकम् ।

अथवा

किं वैद्येन प्रयोजनम्

* विवरणात्मिकां टिप्पणीं लिखत ।

[2]

- 14) मेधा

- 15) सुमन्त्रः

विभाग - D

* परिचयात्मिकां टिप्पणीं लिखत ।

[2]

16) महाभारतम्

अथवा

कुमारसम्भवम्

17) हितोपदेशः

अथवा

शिशुपालवधम्

18) आयुर्वेदना आठ अंगोनां नाम लभो.

[2]

* सूचनानुसारं कुरुत।

19) इक्षुरसन्याय - समञ्जयो.

[2]

20) श्लेष अलंकार उदाहरण सहित समञ्जयो.

[2]

21) शार्दूलविक्रीडितम् - उदाहरण सहित समञ्जयो.

[2]

ॐ ॐ ॐ